

Test losse navigatieapparatuur voor de camper

Blind vertrouwen?

Campernavigatiesystemen moeten met het berekenen van de route rekening houden met de afmetingen en het gewicht van de camper én met de wensen van de bestuurder. Doen ze dat, of leiden ze je veiligheidshalve over de grote wegen? Kampeerauto nam de proef op de som.

Van autonavigatie wordt minimaal logische bediening en foutloze routebegeleiding tot aan het ingevoerde doel verwacht. Daarbij hoort het op tijd aangeven van afslagen, het aangeven van relevante POI's (*points of interest*), het signaleren van verkeersproblemen en het vlot presenteren van alternatieve routes. Aan campernavigatie worden extra eisen gesteld: het scherm moet vanaf de bestuurdersplek en met zonlicht goed leesbaar zijn, specifieke camper-POI's moeten aanwezig zijn of toe te voegen zijn en de camperaar moet eigen routes kunnen toevoegen. Maar het allerbelangrijkst is dat de gepresenteerde route daadwerkelijk met de camper te berijden moet zijn. Dat betekent dat navigatie op basis van ingevoerd gewicht en afmetingen geen problemen mag opleveren bij smalle of steile wegen, lage viaducten en lastige keerpunten. Tijdens de voorbereiding, eventueel thuis achter de computer, zijn previews inclusief hoogtepfiel van de route interessant. En tot slot willen veel camperaars niet over de snelweg worden geleid, maar over de fraaiste binnenwegen. Mochten die te smal zijn, dan ontvangen we daar liefst via de navigatie een keurige, gemotiveerde melding van. Is dat te veel gevraagd?

Identieke omstandigheden

Via de NKC is een testpanel geselecteerd. Deze mensen, allen ervaren camperrijders én al ingevoerd in het gebruik van navigatie, reden afgelopen zomermaanden door binnen- en

buitenland met telkens twee testapparaten op hun dashboard. Zo konden ze onder identieke omstandigheden beoordelen welke van de twee het best presteerde én konden ze beleven of de apparaten de voordelen bieden waarmee leveranciers ze aanprijzen. Ofwel: hoe goed presteren ze in werkelijkheid bij smalle wegen, lage viaducten en bij het aanbieden van campervriendelijke routes in plaats van snelwegen? Los van de gebruiksverslagen van dit panel werden de apparaten achter de computer beoordeeld op hun mogelijkheden en gebruiksvriendelijkheid. Bij de uiteindelijke conclusies wordt de aanschafprijs genoemd, maar niet meegewogen.

Oog in achterhoofd

Het woord zegt het al: de dashcam is een camera voor op het dashboard. Het tegenovergestelde dus van een achteruitrijcamera en met een ander doel: een dashcam kan met name handig zijn bij verzekeringskwesties en voor Facebookfilmpjes, terwijl de achteruitrijcamera het oog in het achterhoofd van de bestuurder is. Beide hebben hun nut, zeker voor de camperbestuurder. Daarom kan op een aantal geteste navigatiecomputers zo'n achteruitrijcamera worden aangesloten. Op één scherm kun je dan kiezen voor navigatie of achteruit kijken. In deze test wordt aangegeven of aansluiting van zo'n achteruitrijcamera mogelijk is. Beelden van een dashcam zijn niet zichtbaar op het scherm van de navigatie, maar bekijk je achteraf op de computer. Net als de losse

navigatie wordt de dashcam gevoed vanuit de sigarettenaansteker, dus er is wel een tweede aansluiting of een splitter nodig. Voor de opslag van beelden en de kwaliteit van de film is een goede SD-kaart belangrijk.

Vast systeem en app

Behalve de geteste losse navigatiesystemen zijn er ook ingebouwde navigatiesystemen en navigatie-apps. Los van de prijs – de app is het goedkoopst, ingebouwde navigatiesysteem zijn het duurst – hebben deze systemen uitgesproken vóór- en nadelen. Het grote voordeel van een ingebouwd navigatiesysteem is het ontbreken van losse snoeren en gedoe met oplaadapparaten. Het grote voordeel van de navigatie-app is dat je zo'n telefoon vaak toch al bij je hebt en dat je updates eenvoudig binnenhaalt. De voordelen van een los navigatiesysteem zijn de mogelijkheid om het in meerdere voertuigen te gebruiken en het op je gemak via de computer kunnen voorbereiden van routes. Een vast navigatiesysteem is niet bruikbaar in een ander voertuig, je kunt routes slecht voorbereiden en updates lopen meestal via de garage. De nadelen van de navigatieapp zijn het kleine smartphone-scherm, het slecht kunnen voorbereiden van een route, het snel leeglopen van de telefoonaccu en het beperkte, of veel capaciteit in beslag nemende kaartmateriaal. Het nadeel van losse navigatieapparatuur is de diefstalgevoeligheid en het gedoe met snoeren en opladers. ■

>>

Becker, Transit 70 LMU

Adviesverkoop prijs:	€ 419,-.
Gebruiksaanwijzing:	volledige versie te downloaden (Duits, Engels), beperkte versie bijgeleverd.
Beeldscherm:	7 inch (15,5x8,7 cm, 17,8 cm diagonaal), drukgevoelig touchscreen. Goed afleesbaar, royaal scherm. Plaatsing eenvoudig, aansluiting direct geregeld via de houder. Zichtbaarheid redelijk bij zonlicht.
Toebehoren:	raamklem (goed draaibaar), oplader sigarettenaansteker inclusief TMC-antenne, usb-kabel pc.
Apart aanschaffen:	thuislader.
Kaartmateriaal:	HERE Europa (inclusief lifetime updates). Kaartkwaliteit goed, gedetailleerd.
Extra kosten	Geen. Zowel lifetime kaartupdates als TMC verkeersinfo gratis.
Aansluitmogelijkheden	
SD-kaart:	ja, micro-SD tot 32 GB.
Bluetooth:	nee, wel wifi-module voor aansluiting op lokaal netwerk.
Overig:	aansluiting achteruitrijcamera mogelijk, adresboek uit Outlook kan worden geïmporteerd.
Invoer	
Voertuiggegevens:	gewicht/asdruk, lengte, breedte en hoogte exact in te voeren.
Kwaliteit POI's:	goed (sommige met telefoonnummer). Hulpdiensten via Waar ben ik direct beschikbaar.
Camperplaatsen:	ADAC-campings en -camperplaatsen meegeleverd, info in het Duits.
Eigen POI toevoegen:	ja (op pc via POI-edit eerst converteren naar KML-formaat).
Coördinaten:	ja, alle drie de formaten, herkent zelf notitiesoorten.
Reisdoel:	adresinvoer via touchscreen of aanwijzen op de kaart.
Eigen routes:	met Becker Routemove op het scherm direct in te voeren. Meerdere bestemmingen in te voeren als tussenpunt.
Routeopties:	gebruikelijke keuzemogelijkheden (tol-, snel-, onverharde wegen, U-keerpunt, veerpont). Keuze uit snelste, kortste, optimale makkelijkste route, alternatieve en gemakkelijke routes direct opvraagbaar.
Preview routeprofielen:	goed, inclusief hoogteprofiel.
Filemelding (TMC):	goed. Filemelding op route en indien gewenst op routes in de omgeving worden gemotiveerd op het scherm aangegeven.
Onderweg	
Bij uitval automotor:	handmatig verder op eigen accu (max. 3 uur).
Spraakherkenning:	nee.
Bediening:	goed (touchscreen).
Navigatie:	stemaanwijzingen goed verstaanbaar en snelheidsafhankelijk instelbaar. Bij nadering afslag extra symbolen en goede steminstructie. Vlotte herberekening bij routeverandering, tenzij er beperkingen zijn. Dan volgt een waarschuwing. Specifieke camperbeperkingen door bruggen en andere ingestelde begrenzingen worden ook duidelijk aangegeven. Het systeem waarschuwt als toch voor zo'n route wordt gekozen.
Informatie leverancier	0900-2352325 (35 cpm), www.mybecker.com .
Conclusie	Het apparaat heeft een royaal scherm en een snelle bevestiging met direct contact. Zichtbaarheid bij zonlicht is redelijk. Het aankoopbedrag in aanmerking genomen, zijn de extra aansluitmogelijkheden opmerkelijk beperkt. Daar staat echter tegenover dat de Becker, Transit 70 LMU echt is afgestemd op campergebruik: specifieke en goede hoeveelheid POI's, goede steminstructie. Beperkingen door bruggen en andere ingestelde begrenzingen worden duidelijk aangegeven en het systeem waarschuwt als toch voor zo'n route wordt gekozen. Ook bij routeverandering volgt een waarschuwing als er beperkingen zijn op grond van het ingevoerde camperprofiel. Het apparaat is niet goed verkrijgbaar op Nederlandse markt.

Garmin, Camper 760 LMT-D

Adviesverkoop prijs:	€ 375,-.
Gebruiksaanwijzing:	volledige versie te downloaden (Nederlands), beperkte versie bijgeleverd.
Beeldscherm:	7 inch (15,5x8,7 cm, 17,8 cm diagonaal), drukgevoelig touchscreen. Goed afleesbaar, royaal scherm. Plaatsing eenvoudig, aansluiting direct geregeld via de houder. Zichtbaarheid goed bij zonlicht.
Toebehoren:	raamklem (goed draaibaar), oplader sigarettenaansteker, usb-kabel pc.
Apart aanschaffen:	thuislader.
Kaartmateriaal:	HERE CN Europe (inclusief lifetime updates). Kaartkwaliteit goed, gedetailleerd.
Extra kosten	Geen. Zowel lifetime kaartupdates als TMC verkeersinfo gratis.
Aansluitmogelijkheden	
SD-kaart:	ja, micro-SD tot 32 GB.
Bluetooth:	ja. Voor handsfree bellen, adresboek uit smartphone volledig beschikbaar.
Overig:	aansluiting achteruitrijcamera mogelijk.
Invoer	
Voertuiggegevens:	gewicht/asdruk, lengte, breedte en hoogte exact in te voeren.
Kwaliteit POI's:	goed en uitgebreid (meeste met telefoonnummer), inclusief hulpdiensten.
Camperplaatsen:	ASCI- en MHF-campings en -camperplaatsen meegeleverd. Te zoeken via één zoekopdracht.
Eigen POI toevoegen:	ja (met Garmin POI-loader).
Coördinaten:	ja, alle drie de formaten, maar wel één keuze activeren.
Reisdoel:	adresinvoer via touchscreen of aanwijzen op de kaart.
Eigen routes:	direct te laden via de app Reisplanner. Meerdere bestemmingen in te voeren, ook meerdere tussenpunten.
Routeopties:	gebruikelijke keuzemogelijkheden (tol-, snel-, onverharde wegen, U-keerpunt, veerpont). Op grond van ingevoerde camperprofiel keuze uit snelste, kortste en zuinigste route. Gemakkelijkste route op grond van ingevoerde beperkingen, te vermijden routes of alternatieve routes worden niet gemeld. Een reden waarom een route niet kan, wordt niet gegeven.
Preview routeprofielen:	beperkte weergave routedetails met hoogteprofiel.
Filemelding (TMC):	goed. Filemelding op route en indien gewenst op routes in de omgeving worden met tijdsinstelling -verlies op het scherm aangegeven.
Onderweg	
Bij uitval automotor:	handmatig verder op eigen accu (max. 1,5 uur).
Spraakherkenning:	ja (maar foutgevoelig).
Bediening:	goed (touchscreen).
Navigatie:	stemaanwijzingen goed, soms vreemde klemtoon of uitspraak. Bij nadering afslag verschijnt op tijd een duidelijk splitscreen met rijstrookassistent. Bij routeverandering snelle herberekening. Beperkingen op grond van ingevoerde camperprofiel worden niet apart getoond. Bij de voorgestelde routes geen problemen bij viaducten en steile wegen. Bij smalle wegen minder betrouwbaar.
Informatie leverancier	0800-0233937, www.garmin.nl .
Conclusie	De Garmin Camper 760 LMT-D heeft een groot en duidelijk scherm. Optimaal gebruik vergt enige studie, maar daarna heeft het apparaat veel pluspunten: royale keuze aan POI-mogelijkheden, verschillende mogelijkheden om met weinig stappen tot een planresultaat te komen, veel functionaliteiten, zoals een goede integratie met smartphone, verkeersinformatie, weer, coördinateninvoer en veel extra's, zoals ecoroute, spraak en traffic trends. Echter: het betrouwbaar rijden op grond van het ingevoerde camperprofiel werkt niet goed.

Mio, Spirit 6970 LM Truck

Snooper, Ventura Pro XL S6800

Adviesverkoopprijs:	€ 179,99.
Gebruiksaanwijzing:	Quick Start Guide. Handleiding te downloaden via FAQ's.
Beeldscherm:	5 inch (11x6,2 cm, 12,7 cm diagonaal), drukgevoelig touchscreen. Afmeting aan de kleine kant in een camper, zichtbaarheid matig bij zonlicht. Apparaat telkens plaatsen en aansluiten is omslachtig.
Toebehoren:	raamklem (minimaal draaibaar), oplader sigarettenaansteker.
Apart aanschaffen:	thuislader, usb-kabel pc.
Kaartmateriaal:	Europa Plus (inclusief lifetime updates). Extra kaarten te plaatsen op SD-kaart, mogelijkheid tot huren van kaartmateriaal. Kaartkwaliteit goed, realistisch. Matig in- en uitzoomen.
Bijzonderheden:	nee.
Extra kosten	Geen. Zowel lifetime kaartupdates als TMC-verkeersinfo gratis.
Aansluitmogelijkheden	
SD-kaart:	ja, micro-SD. Noodzakelijk, want er is relatief weinig vrije opslagruimte op het apparaat.
Bluetooth:	ja. Voor handsfree bellen. Telefoonboek is op apparaat te laden. Verstaanbaarheid matig, enige vertraging bij telefoonoproep.
Overig:	wifi, AV-in video en audio, kabel bijgeleverd.
Invoer	
Voertuiggegevens:	gewicht/asdruk per 500 kg, lengte per 50 cm, breedte per 10 cm en hoogte per 5 cm in te voeren.
Kwaliteit POI's:	goed, ook van de verschillende hulpdiensten.
Camperplaatsen:	zeer beperkt aanwezig, wel downloadbaar (adres, geen info).
Eigen POI toevoegen:	ja.
Coördinaten:	ja, in graden en decimalen.
Reisdoel:	adresinvoer via touchscreen of aanwijzen op de kaart.
Eigen routes:	via Mio Desktop-programma (pc) direct te laden of op SD-kaart te zetten. Meerdere bestemmingen in te voeren als tussenpunt.
Routeopties:	gebruikelijke keuzemogelijkheden (tol-, snel-, onverharde wegen, veerpont). Geeft alleen geschikte routes aan, geen aanwijzing ongeschikte route. Bij voertuigen 3.500 kg+ wordt altijd de beste rijroute aangegeven, in plaats van snelste of kortste. Alternatieve routes via apart scherm op te roepen.
Preview routeprofielen:	beperkte routedetails via apart scherm op te roepen, geen hoogteprofiel. Routedemo niet echt duidelijk.
Filemelding (TMC):	goed. Eventuele files op alternatieve route en nabije wegen via apart scherm op te vragen.
Onderweg	
Bij uitval automotor:	handmatig verder op eigen accu (max. 1,5 uur).
Spraakherkenning:	aanwezig, tijdens het rijden slecht bruikbaar.
Bediening:	goed (touchscreen).
Navigatie:	prima stemaanwijzingen, beperkte stemkeuze. Bij nadering afslag apart ingezoomd beeld. Bij gebruik <i>splitscreen</i> wordt het hoofdbeeld kleiner (contrast zwart op witte ondergrond relatief minder duidelijk). Bij routeverandering snelle herberekening. Geen problemen bij viaducten.
Informatie leverancier	020-7085072, www.eu.mio.com/nl-nl/ .
Conclusie	De minpuntjes: de aansluitkabel moet telkens in het apparaat worden aangebracht, de leesbaarheid bij zonlicht kan beter en telefoongesprekken verlopen met enige vertraging. Verder moeten de voertuiggegevens bij wisseling van voertuig altijd opnieuw worden ingevoerd. Bij het splitscreen wordt het restbeeld kleiner en tot slot kan de routedemo duidelijker. Maar al die minpuntjes leveren de Mio Spirit 6970 LM Truck geen echte problemen op. Het navigeren gaat prima, verschillende keuzemogelijkheden zijn voorhanden en bij viaducten zijn er geen problemen. Ook snelheid en nauwkeurigheid scoren een voldoende, al moet je wel oppassen bij smalle wegen. Erg fijn is dat heel veel handelingen thuis op de pc kunnen worden gedaan, zoals het plannen van reizen en het laden van POI's.

€ 509,-.
volledige versie op cd-rom, beperkte versie bijgeleverd.
7 inch (15,5x8,7 cm, 17,8 cm diagonaal), drukgevoelig touchscreen. Goed afleesbaar, royaal scherm. Zichtbaarheid redelijk bij zonlicht (zonnekap tegen meerprijs). Apparaat telkens plaatsen en aansluiten is omslachtig, dashboardmontage is mogelijk.
raamklem (goed draaibaar), oplader sigarettenaansteker inclusief TMC-antenne, usb-kabel pc, versterkte draagtas.
thuislader.
Europa Plus (inclusief lifetime updates). Kaarten op SD-kaart (8 GB), kaartkwaliteit goed, gedetailleerd.
werkt uitsluitend op Windows (geen Mac).
Geen. Zowel lifetime kaartupdates als TMC-verkeersinfo zijn gratis.
ja, micro-SD, maar die wordt gevuld met het kaartmateriaal.
ja. Voor handsfree bellen, nummers apart invoeren. Verstaanbaarheid redelijk tot goed, weinig vertraging bij telefoonoproep.
compatibel met bandenspanningscontrole, aansluiting achteruitrij-camera mogelijk.
gewicht/asdruk per 100 kg, lengte, breedte en hoogte per 10 cm in te voeren.
goed, ook van de verschillende hulpdiensten.
ACSI-, Bordatlas- en Camperstop databases reeds geïnstalleerd en downloadbaar (adres, telefoonnummer).
ja (met extra te downloaden software).
ja, in graden, minuten en seconden.
adresinvoer via touchscreen of aanwijzen op de kaart.
invoeren via menu uw route: maximaal 7 routes in te voeren. Meerdere bestemmingen in te voeren als tussenpunt.
vermijden tol-, of snelwegen aanwezig, vermijden onverharde wegen, veerponten afwezig. Geeft alleen geschikte routes aan, geen aanwijzing ongeschikte route, geen mogelijkheid tot makkelijk. Keuze uit snelste en kortste route. Geen alternatieve routes.
beperkte automatische weergave routedetails, geen hoogteprofiel.
goed. Eventuele filemelding op alternatieve route en nabije wegen via apart scherm op te vragen.
handmatig verder op eigen accu (max. 2 uur).
nee.
goed (touchscreen + aantikpen).
prima stemaanwijzingen, maar beperkte stemkeuze, verstaanbaarheid soms lastig. Bij nadering afslag apart ingezoomd beeld. Keuze uit verschillende splitscreen-mogelijkheden, beeldgrootte wordt beperkt (contrast zwart op witte ondergrond duidelijk, blauw op wit matig). Bij routeverandering mag herberekening iets vlotter. Geen problemen bij viaducten. Allerlei waarschuwingmogelijkheden voor onderweg instelbaar.
0499-422238, www.truckmate.nl .
De aansluitkabel moet telkens in het apparaat worden aangebracht, de spraakherkenning is slecht tijdens het rijden en de gereden en nog te rijden route hebben dezelfde kleur, wat een handicap is bij lastige verkeerssituaties. Maar ook: een groot, makkelijk te bedienen en goed leesbaar scherm. Zeer handig is de keuzeknop voor gebruik in verschillende voertuigen. Fijne POI's, prima zoekfunctie, ACSI- en MHF-plaatsen standaard aanwezig. Navigeren gaat prima met de Snooper Ventura Pro XL S6800 en het apparaat heeft genoeg reken-snelheid. Routebepaling houdt rekening met de ingestelde beperkingen, met name viaducten. Eigen wijziging van de route wordt vlot overgenomen, behalve wanneer er beperkingen zijn. Dan volgen er, indien ingesteld, waarschuwingen. Door het grotere scherm kunnen meer gegevens in de splitscreens worden weergegeven: in stedelijke gebieden fijn, maar soms biedt de Snooper iets te veel informatie.

TomTom, Go Live Camper & Caravan

Adviesverkoopprijs:	€ 399,95.
Gebruiksaanwijzing:	te downloaden via www.campercontact.com (kies Go Live 1005, 119 pagina's).
Beeldscherm:	5 inch (11x6,2 cm, 12,7 cm diagonaal), aanraakgevoelig touchscreen. Afmeting aan de kleine kant in een camper, met verlengde houder (€ 29,95) geen probleem. Zichtbaarheid redelijk bij zonlicht. Plaatsing eenvoudig, aansluiting direct geregeld via de houder.
Toebehoren:	raamklem (goed draaibaar), oplader sigarettenaansteker, usb-kabel pc.
Apart aanschaffen:	thuislader.
Kaartmateriaal:	Europe Camper (inclusief lifetime updates). Extra kaarten te plaatsen op SD-kaart, kaartkwaliteit goed, realistisch. Goed in- en uitzoomen.
Bijzonderheden:	nee.
Extra kosten	Kaartupdates kosteloos, verkeersinformatie eerste jaar gratis, daarna abonnement TomTom Traffic (€ 49,95 p/j).
Aansluitmogelijkheden	
SD-kaart:	ja, micro-SD. Eigen geheugen 8 GB, waarvan ca. 3,5 vrij.
Bluetooth:	ja. Voor handsfree bellen. Telefoonboek is op apparaat te laden. Verstaanbaarheid redelijk tot goed, weinig vertraging bij telefoonoproep.
Overig:	nee.
Invoer	
Voertuiggegevens:	gewicht/asdruk per 100 kg, lengte, breedte en hoogte per cm in te voeren.
Kwaliteit POI's:	goed, ook van de verschillende hulpdiensten.
Camperplaatsen:	reeds geïnstalleerd en downloadbaar (adressen en informatie).
Eigen POI toevoegen:	ja (adressen en informatie).
Coördinaten:	ja, alle drie de formaten, gps-coördinaten WOMO-boekjes aanwezig.
Reisdoel:	adresinvoer via touchscreen of aanwijzen op de kaart.
Eigen routes:	op apparaat zelf (via recente routes). Op de pc (via MyTomTom) zou ook mogelijk moeten zijn, maar het laden op het apparaat werkt niet goed. Meerdere bestemmingen in te voeren als tussenpunt.
Routeopties:	gebruikelijke keuzemogelijkheden (tol-, snel-, onverharde wegen, veerpont). Geeft alleen geschikte routes aan, geen aanwijzing ongeschikte route. Keuze uit snelste, kortste en optimale route. Alternatieve en gemakkelijke routes direct opvraagbaar, via touch.
Preview routeprofielen:	beperkte automatische weergave routedetails, geen hoogteprofiel.
Filemelding (TMC):	goed. Eventuele files op alternatieve route en nabije wegen via scherm op te vragen.
Onderweg	
Bij uitval automotor:	handmatig verder op eigen accu (max. 1,5 uur).
Spraakherkenning:	aanwezig, tijdens het rijden slecht bruikbaar.
Bediening:	goed (touchscreen).
Navigatie:	prima stemaanwijzingen (meerdere stemmogelijkheden). Bij nadering afslag apart ingezoomd beeld. Keuze uit verschillende splitscreen-mogelijkheden, beeldgrootte blijft gelijk (contrast wit op zwarte ondergrond duidelijk). Bij routeverandering zeer snelle herberekening. Geen problemen bij viaducten.
Informatie leverancier	020-8501007, www.tomtom.com .
Conclusie	Spraakherkenning tijdens het rijden is nagenoeg onbruikbaar. Verder heeft het apparaat een snelle bevestiging, met direct contact en redelijke leesbaarheid bij zonlicht. Telefoneren gaat makkelijk. Zeer handig is de keuzeknop voor gebruik in verschillende voertuigen. Ook fijn: meerdere mogelijkheden voor invoer van coördinaten, plus de geïnstalleerde en toe te voegen mogelijkheden voor POI's. Navigeren gaat prima, routeberekening op basis van de ingevoerde campergegevens, zonder problemen bij viaducten en alternatieve routes zijn gemakkelijker opvraagbaar. Wel oppassen bij smalle wegen. Er zijn weinig handelingen nodig bij invoeren van routes of bij afwijkingen in een route. Hoewel de Go Live Camper & Caravan via webshops wordt aangeboden, geeft TomTom aan dat dit model niet meer wordt gedistribueerd en dat het niet bekend is wanneer de opvolger wordt gepresenteerd.

Falk, Neo 640 LMU Camper

Adviesverkoopprijs:	€ 219,95.
Gebruiksaanwijzing:	volledige versie te downloaden (Duits, Engels), beperkte versie bijgeleverd.
Beeldscherm:	6 inch (13,2x7,4 cm, 15,2 cm diagonaal), drukgevoelig touchscreen. Afmeting beperkt in een camper, zichtbaarheid matig bij zonlicht. Apparaat telkens plaatsen en aansluiten is omslachtig.
Toebehoren:	raamklem (goed draaibaar), oplader sigarettenaansteker, usb-kabel pc.
Apart aanschaffen:	thuislader.
Kaartmateriaal:	HERE Europa (inclusief lifetime updates). Kaartkwaliteit kan gede-tailleerder.
Bijzonderheden:	werkt uitsluitend op Windows (geen Mac).
Extra kosten	Geen. Zowel lifetime kaartupdates als TMC verkeersinfo gratis.
Aansluitmogelijkheden	
SD-kaart:	ja, micro-SD tot 32 GB.
Bluetooth:	nee.
Overig:	onder mijn favorieten kunnen adressen worden opgeslagen.
Invoer	
Voertuiggegevens:	gewicht/asdruk, lengte, breedte en hoogte exact in te voeren.
Kwaliteit POI's:	goed (sommige met telefoonnummer). Hulpdiensten via Waar ben ik direct beschikbaar.
Camperplaatsen:	ADAC-campings en -camperplaatsen meegeleverd, info in het Duits.
Eigen POI toevoegen:	ja (op pc via POI-edit eerst converteren naar KML-formaat).
Coördinaten:	ja, alle drie de formaten, herkent zelf notitiesoorten. Ook gps-coördinaten uit WOMO-boekjes.
Reisdoel:	adresinvoer via touchscreen of aanwijzen op de kaart.
Eigen routes:	via Google-Earth KML-files te maken en te laden op SD-kaart. Meerdere bestemmingen in te voeren als tussenpunt.
Routeopties:	gebruikelijke keuzemogelijkheden (tol-, snel-, onverharde wegen, U-keerpunt, veerpont). Keuze uit snelste, kortste en voordeligste route. Gemakkelijkste route op grond van ingegeven beperkingen niet aanwezig: er wordt slechts aangegeven dat een bepaalde route niet kan, zonder duidelijk te maken waarom.
Preview routeprofielen:	goed, veel details inclusief hoogte-informatie.
Filemelding (TMC):	goed. Filemelding op de route met symbolen en als tekstbalk.
Onderweg	
Bij uitval automotor:	handmatig verder op eigen accu (max. 3 uur).
Spraakherkenning:	nee.
Bediening:	goed (touchscreen).
Navigatie:	stemaanwijzingen goed (minder duidelijk bij hoge snelheid). Scherminfo beperkt: groot deel van het scherm wordt gebruikt voor grafische weergave rijinstructies. Pas op de laatste 700 meter geeft het scherm aan wat er gedaan moet worden. Vlotte herberekening bij routeverandering, tenzij er beperkingen zijn. Dan volgt een waarschuwing. De navigatie houdt op die manier rekening met het ingestelde camperprofiel. Geen problemen derhalve bij viaducten.
Informatie leverancier	+49-71145023992, www.falk-navigation.de .
Conclusie	Minpunt van de De Falk Neo 640 LMU Camper is de wiebelige bevestiging, wat door slimme positionering echter wel te verhelpen is. Verder heeft het apparaat een matig scherm, dat puur is gericht op navigatie. Hij is wel overzichtelijk in het gebruik, maar koppeling aan de smartphone is niet mogelijk. De gps is verder relatief minder gevoelig een heeft een langere hersteltijd nodig. Hij biedt echter wel veel functionaliteit op het gebied van routeplanning en de routebegeleiding is afgestemd op de ingevoerde camperspecificaties. De Falk heeft bruikbare routesimulatie en goede spraakbegeleiding. In z'n totaliteit is het een soort uitgekledde versie van de Becker Transit 70 LMU. Alhoewel kaart- en de softwareleverancier identiek zijn, biedt de Falk Neo 640 toch minder.

Becker, Transit 70 LMU

Extra aansluitmogelijkheden, gezien aankoopbedrag, opmerkelijk beperkt. Daar staat echter tegenover dat de Becker Transit 70 LMU relatief het best is afgestemd op campergebruik. Niet goed verkrijgbaar op Nederlandse markt.

TomTom, Go Live Camper & Caravan

Zeer gebruiksvriendelijk, deels ook specifiek voor campers. Maar ook hier: onderweg altijd goed letten op beperkingen, met name bij smalle wegen.

Snooper, Ventura Pro XL S6800

Voor fabrikant moeten minpunten eenvoudig te verhelpen zijn. Verder groot, makkelijk, relatief goede POI's én waarschuwingen specifiek voor campers.

Garmin, Camper 760 LMT-D

Luxe en veel pluspunten en gadgets, maar helaas: het betrouwbaar rijden op grond van het ingevoerde camperprofiel werkt niet goed. Onderweg dus goed letten op beperkingen, met name bij smalle wegen.

Mio, Spirit 6970 LM Truck

Prima instapmodel voor wie ondersteuning wil bij het vinden van de route. Reizen goed thuis te plannen, onderweg altijd goed letten op beperkingen, met name bij smalle wegen.

Falk, Neo 640 LMU Camper

Een uitgekledede versie van de Becker Transit 70 LMU. Voor minder geld krijg je wel specifieke camperaanwijzingen maar verwordt je allerminst. Onderweg altijd goed letten op beperkingen, met name bij smalle wegen.

Testwinnaar

De Becker Transit 70 LMU houdt van de geteste modellen bij het berekenen van de route het meest rekening met de afmetingen en het gewicht van de camper. De TomTom Go Live Camper & Caravan, Snooper Ventura Pro XL S6800 en Garmin Camper 760 LMT-D ontlopen elkaar uiteindelijk niet veel en hebben alle drie hun plus- en minpunten. Zoek je campernavigatie voor een scherp bedrag en heb je niet de hoogste verwachtingen, dan zal je tevreden zijn over de Mio Spirit 6970 LM Truck. De Falk is een uitgekledede versie van de Becker Transit 70 LMU. Voor minder geld krijg je wel specifieke camperaanwijzingen, maar verwordt je allerminst.

Tegelijkertijd moet benadrukt dat alle apparaten niet doen wat hun verpakkingen aanprezen: ondanks al het fraais aan techniek kan je absoluut niet blind vertrouwen op de navigatieaanwijzingen bij viaducten en met name smalle wegen. Het zou de aanbieders van campernavigatie sieren om hier duidelijker voor uit te komen, want het feilloos verwerken van iets flexibels als wegbreedte is voor de huidige generatie softwareschrijvers nu eenmaal lastig. Nu zit de beperking verstopt achter schermwaarschuwingen als 'u bent volledig verantwoordelijk voor de risico's die het gebruik van dit toestel met zich meebrengt'.